

STADSVERHALEN

OH JEE, OV IN HET GROEN GEPLAND

Bij bouw Havenstad geen rekening gehouden met natuur; alle bewoners dwars door Westerpark

Dwars door de volkstuinparken bij het Westerpark zijn enkele doorgaande fietspaden gepland. Bovendien zijn er plannen voor een bus- of trambaan midden door de parken. Liefhebbers zien het niet zitten en hopen dat het college van B en W donderdag tot inkeer komt in de gemeenteraad. Het zijn niet de enige snelfietspaden die zijn aangekondigd. Ook dwars door begraafplaats Huis Te Vraag wil de gemeente een dergelijke doorgaande route aanleggen.

door Richard van de Crommert

Bij de volkstuinparken Nut & Genoegen en Sloterdijk meer zijn de plannen van verantwoordelijk wethouder Marieke van Doorninck als een bom ingeslagen. Gebruikers vinden dat de wethouder met haar plannen ongemeen fel ingrijpt in de groene structuur van de parken. „Er leven hier vele bijzondere vogels. We hebben zelfs een muur voor de ijsvogel. Iedereen mag hier komen wandelen en genieten van de stadsnatuur. Maar op geasfalteerde fietspaden zit niemand te wachten. Er is een goed alternatief en dat is een klein stukje omrijden”, zeggen de bewoners van de volkstuintjes.

Geen plek park

De komst van de fietspaden hebben alles te maken met de komst van de nieuwe wijk Haven-Stad, ten noorden van het Westerpark. In de plannen voor de wijk is nauwelijks tot geen groene ruimte ingetekend. In Haven-Stad, het gebied rond de Coenhaven, is veel water aanwezig, maar voor een volwaardig stadspark is volgens het College voornamelijk geen plek. De tienduizenden bewoners van Haven-Stad moeten voor hun stukje groen naar het Westerpark toe, zo lijkt de gedachte. Terwijl dat park nu al zo ongeveer uit zijn voe-

ger barst.

„Een nieuwe stad bouwen met beperkt groen is niet toekomstbestendig”, zo zeggen Annemiek Rigter en Femke Meijer van de twee volkstuincomplexen. „Maar bouwdrift voert de bovenaan in de plannen van de gemeente.”

Vogelgeluiden

Het tweetal beseft dat in het Westerpark nog drukker zal worden. „We snappen dat de wijken ontsloten moeten worden. Maar de oplossing waar de gemeente nu mee komt, is geen goed plan. Er komen drie of vier doorgaande fietspaden, daarmee breek je het park in drie stukken. Dat gaat ten koste van het parkgevoel en de natuur. Maar ook voor de rust is het niet goed. De parken zijn ooit aangelegd als wandelpark. Dat moet je niet zomaar wegdoen.”

Wie rondloopt tussen de volkstuintjes, ontkomt niet aan de vele vogelgeluiden. De wandelpaden hier zullen voor de fietspaden worden verbreed en geasfalteerd, vertelt Rigter. Het zou een nachtmerrie zijn die uitkomt. „Je mag hier best fietsen, hoor. Maar iedereen fietst heel rustig. Hier spelen veel kinderen. Een geasfalteerd fietspad gaat ten koste van de veiligheid. Dan word je van je sokken gereden.”

En er is een goed alterna-

tief, zo zegt Diego Pos van de Vrienden van het Westerpark. „De route om de parken heen, langs het dorpie Sloterdijk, is een prima uitwijkmogelijkheid. Je kunt heel makkelijk de weg buitenom pakken, zodat je hier helemaal niet doorheen hoeft. Dan moet je omrijden, maar is dat teveel?”

Nee. Dan heb je het over twee of drie minuten. Ga je daar een heel park voor opdelen? Wat ons betreft niet. Bovendien moet je met de aanleg van een snelfietsbaan ook stoplichten gaan aanleggen. Dat is geen goed idee.”

De vrienden van het Westerpark, maar ook de bewoners van het volkstuinpark hebben dat dan ook onder de aandacht gebracht van wethouder Van Doorninck. Pos: „In de nota van

beantwoording wordt daar door het stadsbestuur helemaal niet op ingegaan. Er wordt door de wethouder gedaan of onze alternatieven niet bestaan. Het is volledig genegeerd. Dat is heel raar. Als je vindt dat een al-

'Fietspaden voor een minuutje tijdwinst'

ternatief niet goed is, geef daar dan argumenten voor als college van B en W. Maar dat is nooit gedaan.”

'Onzalig'

Tot nu toe is er door de bewoners ingesproken bij de stadsdeelcommissie en bij de gemeenteraad. Een petitie is 10.000 keer getekend. „We zijn al aan het inspreken sinds 2017”, herinnert Rigter zich. „Talloze inspraakavonden hebben we gehad. Al onze inbreng is

daarbij van tafel geveegd.” „In 2011 was er een onzalig gemeentepan om hier een autoweg door te trekken”, herinnert Pos zich. „Dat is toen niet doorgegaan. Toen is er afgesproken, dat als er ooit toch nog een weg moet komen, die onder de tuintjes doorgaat. We waren dan ook verrast dat de ov-baan ineens weer in de plannen stond. Die bus- en trambaan is in de hele inspraakronde nooit ter sprake gekomen. En opeens zagen we een stippellijn in de plannen van de gemeente die een ov-baan moest voorstellen. Heel subtiel, zonder tekst erbij. Dat is toch apart als je al zoveel jaar met de gemeente praat? Pas in een nota van beantwoording kwam de ov-baan als aap uit de mouw, met ook ineens wat schriftelijke uitleg erbij.”

Waar het fietspad, en de bus- of trambaan precies

Femke Meijer (links) en Annemiek Rigter hopen dat Tuinpark Nut & Genoegen vrij blijft van een geasfalteerd fietspad. FOTO'S RONALD BAKKER

komt? Die komen ter hoogte van de plek waar de Bos- en Lommerweg uitkomt op de Haarlemmerweg. Zo ongeveer op de plek van een parkeerplaats.

Enkele jaren geleden waren er nog plannen voor woningbouw in het oude kantoor van de ING aan de Haarlemmerweg. Ook op de parkeerplaats ernaast zou een woontoren van vijftien verdiepingen komen. De woontoren op de parkeerplaats gaat niet door. Die parkeerplaats is uiteindelijk voor 4,8 miljoen euro in handen van de gemeente gekomen. Die plek zou een mooie groene toegangspoort worden voor het nieuwe Westerpark en daarover zou over twee jaar een parti-

Jennifer Bloomberg (links) en Diego Pos kunnen zich niet vinden in een ov-verbinding op tuinpark Nut & Genoegen.

2040

De tram- of busbaan door de volkstuinten komt er pas rond 2040. De fietspaden komen er wel op korte termijn. „Als we nu niks doen om dit gebied te beschermen, wordt er in 2040 gewoon gezegd dat de ov-baan al aangekondigd was in 2021”, zegt raadslid Jennifer Bloomberg voor de Partij voor de Dieren.

cipatietraject worden gestart, maar de huidige plannen doorkruisen dat. De plek wordt nu mogelijk een doorgang voor een bus of tram en een fietspad.

Ov-baan

„Een mogelijke ov-verbinding van de Bos en Lommerweg naar de Coen- en Vlothaven, dwars door de volkstuinten, is een aanslag op het Westerpark”, vindt Klaas van de Waard van tuinpark Sloterdijkmeer.

Volgens Irma Kanis van volkstuintencomplex Nut & Genoegen is het belangrijk dat er in het Westerpark een aaneengesloten stuk groen is. „Daardoor heb je hier ruimte om te wandelen en ook de vele dieren hebben daardoor hier alle ruimte. We zijn ook toegankelijk geworden voor voetgangers. En dat is heel uniek in Amsterdam. Het is het meest ecologische deel van

Volkstuinenpark Nut & Genoegen bij het Amsterdamse Westerpark is een oase van groen.

het Westerpark. Dat raak je kwijt als je er een fietspad doorheen legt.”

Nou komt de tram- of busbaan niet in de komende jaren, maar pas rond 2040, zo is de bedoeling. De fietspaden komen wel op korte termijn. „Als we nu niks doen om dit gebied te beschermen, wordt er in 2040 gewoon gezegd dat de ov-baan al aangekondigd was in 2021”, zegt Jennifer Bloomberg, die raadslid is voor de Partij voor de Dieren. „Dus het is belangrijk dat we dat onderdeel er nu uithalen. We gaan een voorstel indienen om de plannen voor een ov-baan te schrappen. Donderdagavond wordt er gestemd. Er zijn veel raadsleden met een groen hart, dus ik hoop dat het lukt.”

Huis Te Vraag 'een apart stukje stad'

AMSTERDAM • In stadsdeel Zuid ligt de verborgen parel Huis Te Vraag, de oude dorpsbegrafplaats van de gemeente Sloten waar veel boerenfamilies liggen begraven. In 1962 was de begraafplaats vol en de laatste jaren is het een van de meest bijzondere rustplekken van Amsterdam geworden. Ook hier wil de gemeente snelfietspaden aanleggen.

„Je zou denken dat de gemeente deze hoofdgroenstructuur wil beschermen. Deze unieke, rustige plek komt echt niet terug als je hier een fietspad dwars doorheen

aanlegt”, zegt Patrick van Ginkel, die betrokken is bij de oude begraafplaats.

'Gemeen'

De plannen voor de fietspaden stonden niet expliciet in de documenten van de gemeente, vult Katja Kandelaars aan. Zij onderhoudt de unieke plek. „Het was heel gemeen van de gemeente”, zegt ze. „In de hele principenota staat niks beschreven over de komst van fietspaden. Een wakkere buurtbewoner heeft ons daarop geattendeerd. Weliswaar werd melding gemaakt van de komst van fietspaden voor een parkplan hier in de buurt, maar niet dat ze dwars over de begraafplaats zouden gaan. Pas op een kaartje, bijgevoegd bij de gemeentelijke nota, werd dat duidelijk.”

Intieme sfeer

Van Ginkel: „We zijn ook niet gehoord. We hebben de verantwoordelijken dan ook van harte uitgenodigd om eens een kijkje te komen nemen. Dan kunnen ze met eigen ogen zien dat de intieme sfeer met die reeks doorgaande

Nabestaanden Marco Koopmans (links) en zijn zoon Thijs Ids komen een kijkje nemen bij het graf van hun voorvader Ids Koopmans. FOTO RONALD BAKKER

fietspaden verloren gaat.” Marco Koopmans en zijn zoon Thomas Ids Koopman zijn er vorige maand nog even geweest, om een bezoek te brengen aan het laatste graf van Huis Te Vraag, dat van hun (over)grootvader Thomas Ids Koopmans. Hij was de laatste persoon die in 1962 op Huis Te Vraag werd begraven. „Samen met zijn gezin, is hij uit nood naar de regio Amsterdam gekomen”, zegt vader Marco. „Dat kwam omdat de Afsluitdijk werd aangelegd en er eigenlijk geen toe-

REACTIE

Wethouder Marieke van Doorninck in de gemeenteraad.

Verantwoordelijk wethouder Marieke van Doorninck verwijst naar de raadsvergadering waarin de zogeheten Omgevingsvisie voor het Westerpark is behandeld. Om antwoord te geven op de hele reeks vragen die over de plannen zijn gesteld, nam de wethouder 2,5 minuut de tijd. „Meerdere mensen hebben het genoemd”, zo begint ze. „De mogelijkheid en noodzaak voor een mogelijk fietspad wordt in de komende acht á negen jaar onderzocht. Na 2040 is mogelijk een bus- en tramverbinding nodig. Kun je dan een ander park noemen waar een tram doorheen loopt, vragen anderen mij. Ja, het Vondelpark”, zegt ze. Al erkent ze direct dat de tram daar niet door het park, maar er overheen loopt. Over het smalste stuk.

Klaas de Waart (links) en Irma Kanis maken zich zorgen om de toename van Amsterdammers die voor groenogenot naar het Westerpark gaan in de toekomst.